

JARINGAN KOMUNIKASI DI KALANGAN PEKERJA LADANG

ZULKIFFLY BIN BAHAROM

UNIVERSITI UTARA MALAYSIA

2001

JARINGAN KOMUNIKASI DI KALANGAN PEKERJA LADANG

**KERTAS PROJEK SARJANA INI DISERAHKAN KEPADA SEKOLAH
SISWAZAH SEBAGAI MEMENUHI SEBAHAGIAN DARIPADA KEPERLUAN
IJAZAH SARJANA PENTADBIRAN PERNIAGAAN
UNIVERSITI UTARA MALAYSIA**

Oleh

ZULKIFFLY BIN BAHAROM

© Hak Cipta Zulkiffly Bin Baharom

**Sekolah Siswazah
(Graduate School)
Universiti Utara Malaysia**

**PERAKUAN KERJA KERTAS PROJEK
(Certification of Project Paper)**

Saya, yang bertandatangan, memperakukan bahawa
(I, the undersigned, certify that)

ZULKIFFLY BIN BAHAROM

calon untuk Ijazah
(candidate for the degree of) Sarjana Pentadbiran Perniagaan

telah mengemukakan kertas projek yang bertajuk
(has presented his/her project paper of the following title)

Jaringan Komunikasi di Kalangan Pekerja Ladang

seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit kertas projek
(as it appears on the title page and front cover of project paper)

bahawa kertas projek tersebut boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan,
dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan.
(that the project paper acceptable in form and content, and that a satisfactory
knowledge of the field is covered by the project paper).

Nama Penyelia
(Name of Supervisor) : Tuan Haji Ahmad bin Khamis

Tandatangan
(Signature) :

Tarikh
(Date) : 12 Jun 2001

KEBENARAN MERUJUK TESIS

Tesis ini dikemukakan sebagai memenuhi sebahagian keperluan pengijazahan program Sarjana Pentadbiran Perniagaan (MBA) Universiti Utara Malaysia (UUM). Saya bersetuju membenarkan pihak perpustakaan UUM mempamerkannya sebagai bahan rujukan. Saya juga bersetuju sebarang bentuk salinan sama ada secara keseluruhan atau sebahagian daripada tesis ini untuk tujuan akademik adalah dibolehkan dengan kebenaran penyelia tesis atau Dekan Sekolah Siswazah. Sebarang bentuk salinan dan cetakan bagi tujuan komersial dan membuat keuntungan adalah dilarang sama sekali tanpa kebenaran bertulis daripada penyelidik. Pernyataan rujukan kepada penulis dan UUM perlulah dinyatakan jika sebarang bentuk rujukan dibuat ke atas tesis ini.

Kebenaran untuk menyalin atau menggunakan tesis ini sama ada keseluruhan atau sebahagian daripadanya hendaklah dipohon melalui :

**DEKAN SEKOLAH SISWAZAH
UNIVERSITI UTARA MALAYSIA
06010 SINTOK
KEDAH DARUL AMAN**

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk melihat pola jaringan komunikasi di kalangan pekerja-pekerja ladang di bawah Kumpulan Ladang-Ladang Perbadanan Kedah Sdn Bhd. Seramai 100 orang responden telah dipilih, iaitu daripada Ladang Laka Temin, Ladang Bukit Perak Utara dan Ladang Bukit Perak Selatan. Tiga model komunikasi digunakan sebagai panduan kajian ini, iaitu Model Penyebaran (Shannon & Weaver, 1949), Model Psikologikal (Westley & Mac Lean, 1957) dan Model Sosiologikal (Railey & Railey, 1959 dan Ball-Rokeach & De Fluer, 1976). Data-data yang dikumpulkan itu telah dianalisis dengan menggunakan program SPSS-X dalam bentuk deskriptif dan inferensi. Hasil kajian ini menunjukkan terdapat tiga pembolehubah bebas utama yang mempengaruhi jaringan komunikasi yang signifikan di kalangan responden kajian iaitu taraf jawatan ($p=0.049$), kelulusan akademik ($p=0.007$) dan jantina ($p=0.031$). Manakala pembolehubah etnik ($p=0.300$) dan pendapatan ($p=0.170$) tidak wujud perhubungan komunikasi yang signifikan. Oleh itu pembolehubah-pembolehubah bebas lain seperti adat resam, perbezaan fahaman politik, agama, umur, tempat asal dan beban kerja perlu diambilkira untuk kajian-kajian akan datang.

ABSTRACT

This research is conducted to determine the communication network among the estate employees of Kumpulan Ladang-Ladang Perbadanan Kedah Sdn Bhd. 100 respondents have been selected, out of which are from Ladang Laka Temin, Ladang Bukit Perak Utara and Ladang Bukit Perak Selatan. Three communication models are used as guidance for this research i.e. Distribution Model (Shannon & Weaver, 1949), Psychological Model (Westley & Mac Lean, 1957), Sociological Model (Railey & Railey, 1959 and Ball-Rokeach & De Fluer, 1976). The data compiled has been analysed using SPSS-X programme in descriptive and inference types. The research indicates that three main independent variables influences the communication network among the respondents i.e. positions ($p=0.049$), academic qualifications ($p=0.007$) and genders ($p=0.031$). While for variables such as ethnics ($p=0.300$) and income ($p=0.170$) there is no communications exists. Therefore other variables such as culture, political differences, religion, age, origins and workload should be taken into considerations in future researches.

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, saya bersyukur ke hadrat Allah Subhanahuwataala yang telah memberi taufik dan hidayah kepada saya dalam menyediakan kajian ini dengan penuh kesabaran dan ketekunan sehingga selesai.

Saya mengambil peluang ini untuk mengucapkan jutaan terima kasih kepada penyelia saya, iaitu Tuan Haji Ahmad bin Khamis dari Sekolah Bahasa dan Pemikiran Saintifik yang telah banyak memberi bimbingan, nasihat dan tunjuk ajar kepada saya sehingga kajian ini dapat disiapkan dengan sepenuhnya.

Saya juga mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan jutaan terima kasih kepada Professor Madya Dr Ibrahim bin Abdul Hamid, Dekan Sekolah Siswazah serta pensyarah-pensyarah Universiti Utara Malaysia terutamanya yang terlibat dalam program Sarjana Pentadbiran Perniagaan (MBA). Seterusnya, saya tidak lupa mengucapkan terima kasih kepada sahabat saya, iaitu Encik Awang b Hj Ahmad yang telah banyak memberi dorongan dan bimbingan sehingga tesis ini dapat disiapkan dengan lengkap.

Kejayaan menamatkan pengajian ini sebahagian besarnya hasil dorongan isteri saya, Norzaini bt Samsudin dan anak-anak saya, Atikah dan Adibah yang turut sama mengorbankan masa sepanjang pengajian saya.

Wassalam.

ZULKIFFLY BAHAROM

KANDUNGAN

	Muka Surat
KEBENARAN MERUJUK TESIS	i
ABSTRAK	ii
ABSTRACT	iii
PENGHARGAAN	iv
KANDUNGAN	v
SENARAI JADUAL	ix
SENARAI RAJAH	x
SENARAI SINGKATAN SIMBOL	xi

BAB 1: PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan	1
<u>1.2</u> Permasalahan Kajian	2
1.3 Objektif Kajian	6
1.4 Kepentingan Kajian	6
1.5 Definisi Konsep	8
1.5.1 Jaringan Komunikasi	8
1.5.1.1 Centralised Networks	9
1.5.1.2 Decentralised Networks	10
1.5.2 Pengurus Atasan	12
1.5.3 Pengurus Pertengahan (Penolong Pengurus)	13
1.5.4 Pengurus Bawahan (Penyelia)	14
1.5.5 Pekerja Bawahan	14
1.5.6 Ladang	15
1.6 Pendekatan Model	15
1.6.1 Model Penyebaran	15
1.6.2 Model Psikologikal	16
1.6.3 Model Sosiologikal	18
1.7 Kerangka Kajian	19
1.8 Hipotesis Kajian	20
1.9 Batasan Kajian	20
1.10 Kesimpulan	21

BAB 2 : ULASAN KARYA

2.1 Pengenalan	23
2.2 Kajian-Kajian Yang Lepas	23
2.3 Kesimpulan	31

BAB 3 : METODOLOGI

3.1 Pengenalan	33
3.2 Reka Bentuk Kajian	33
3.3 Lokasi Kajian	34
3.4 Sampel Kajian	35
3.5 Alat Kajian	37
3.6 Pengumpulan Data	38
3.7 Penganalisaan Data	39
3.8 Kesimpulan	40

BAB 4 : ANALISIS PENEMUAN DAN PERBINCANGAN

4.1 Pengenalan	41
4.2 Penemuan Kajian	41
4.2.1 Pola Komunikasi Antara Hierarki Pekerjaan	41
4.2.2 Pola Komunikasi Antara Pekerja Yang Berbeza Taraf Kelulusan Akademik	43
4.2.3 Pola Komunikasi Di kalangan Pekerja Yang Berlainan Jantina	45
4.2.4 Pola Komunikasi Di antara Pekerja Yang Berlainan Etnik	47
4.2.5 Pola Komunikasi Di antara Pekerja Yang Berbeza Pendapatan	49
4.3 Pengujian Hipotesis	50
4.3.1 Hipotesis 1	51
4.3.2 Hipotesis 2	52
4.3.3 Hipotesis 3	52
4.3.4 Hipotesis 4	53
4.3.5 Hipotesis 5	53

4.4	Perbincangan	53
4.4.1	Jaringan Komunikasi Di kalangan Pekerja Ladang	53
4.4.2	Halangan-Halangan Komunikasi Di kalangan Pekerja Ladang	56
4.4.2.1	Perbezaan Latar Belakang	56
4.4.2.2	Keemosian	57
4.4.2.3	Komunikasi Lisan Dan Bukan Lisan	57
4.4.2.4	Kecurigaan	58
4.4.2.5	Tanggapan Yang Berbeza	58
4.4.2.6	Perbezaan Status	59
4.4.2.7	Fikiran Yang Tertutup	60
4.4.2.8	Konflik	61
4.4.3	Strategi Pembangunan Pekerja	63
4.4.3.1	Program Semangat Kerja Berpasukan	63
4.4.3.2	Kursus Luaran	64
4.4.3.3	Empowerment	64
4.4.3.4	Memberi Pengiktirafan	66
4.4.3.5	Program Budaya Kerja Cemerlang	66
4.5	Kesimpulan	68

BAB 5 : KESIMPULAN

5.1	Pengenalan	69
5.2	Ringkasan Kajian	69
5.3	Implikasi Kajian	73
5.3.1	Implikasi Kepada Pekerja	73
5.3.2	Implikasi Kepada Syarikat	76
5.4	Masalah Kajian	78
5.5	Saranan Kajian	79
5.6	Kesimpulan	83

BIBLIOGRAFI	84
--------------------	-----------

LAMPIRAN

a. Borang Soal Selidik	87
b. Data dan Keputusan Analisis SPSS-X	92
c. Surat Kebenaran Menjalankan Kajian	165

SENARAI JADUAL

Jadual	Tajuk	Halaman
1	Pembahagian Sampel Mengikut Hierarki Jawatan dan Jantina	36
2	Pola Komunikasi Antara Kategori Jawatan	42
3	Pola Komunikasi Antara Pekerja Yang Berbeza Taraf Kelulusan Akademik	44
4	Pola Komunikasi Di antara Pekerja Yang Berlainan Jantina	46
5	Pola Komunikasi Di antara Pekerja Yang Berlainan Etnik	48
6	Pola Komunikasi Di antara Pekerja Yang Berbeza Pendapatan	49
7	Hasil Analisis Korelasi Pekali Pearson Bagi Setiap Hipotesis	51

SENARAI RAJAH

Rajah	Tajuk	Halaman
1	Centralized Networks	10
2	Decentralized Networks	11
3	Peringkat-Peringkat Pengurusan KLPK	13
4	Model Shannon & Weaver (1949)	16
5	Kerangka Kajian	19
6	Bulatan Jaringan Komunikasi Antara Pengurus dan Pekerja Bawahan	65

SENARAI SINGKATAN SIMBOL

Huruf	Maksud Penuh
TQM	Pengurusan Kualiti Menyeluruh
Sdn. Bhd.	Sendirian Berhad
KLPK	Kumpulan Ladang-Ladang Perbadanan Kedah Sdn. Bhd.
SPSS-X	Statistical Package For The Social Science-Extra
KMK	Kawalan Mutu Kerja
MBO	Management By Objectives

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Kepentingan jaringan komunikasi (communication network) telah mula disedari sejak tahun 1920-an lagi dan diberi perhatian serius seiring dengan pelaksanaan Pengurusan Kualiti Menyeluruh (TQM). Ianya kemudian telah berkembang pesat dalam tahun 1980-an apabila timbulnya kesedaran di seluruh dunia tentang kepentingan jaringan komunikasi dalam membantu pengurusan organisasi (Lunenbergs & Ornstein, 1996).

Jaringan komunikasi yang terancang di kalangan pekerja sesebuah organisasi akan membantu mewujudkan jaringan kerja yang sistematik dan seterusnya melahirkan budaya kerja yang cemerlang. Dengan ini matlamat sesebuah organisasi akan dicapai, seperti mana yang dinyatakan oleh Jaafar Muhammad (1997).

"Salah satu perkara yang sukar diubah ialah kelakuan manusia. Sesetengah perubahan bertujuan untuk memberi kesan kepada individu supaya bersikap lebih positif terhadap tugasnya. Pihak pengurusan cuba mengubah sikap, tanggapan, dan personaliti untuk kebaikan individu dan organisasi. Tumpuan yang pertama ditujukan untuk mengubah pekerja yang sering membawa kesukaran atau yang menghalang perjalanan organisasi. Walau bagaimanapun, perubahan berbentuk ini kadangkala merumitkan organisasi terutama kepada mereka yang mempunyai kemahiran dan pengalaman yang sesuai untuk dicari ganti." (hal. 468).

The contents of
the thesis is for
internal user
only

BIBLIOGRAFI

Abdul Aziz Abdul Rahman. "Motivasi Pekerja" dalam **Dewan Masyarakat**. Mac 1989.

Abu Bakar Hamed & et.al (1996)

Ahmad Atory Hussain (1996). **Pengurusan Organisasi**. Kuala Lumpur: Utusan Publications & Distributors Sdn Bhd.

Ball-Rokeach dan De Fluer (1976). A Dependency Model Of Mass Media Effects. **Communication Research**. Vol: 3.

Bennis, W. (1996). **Changing Organizations**. New York: John Wiley & Sons.

Black, J.A & Champion, D.J. (1976). **Methods and Issues in Social Research**. New York: John Wiley & Sons.

Blum, M.L. (1977). **Psychology And Consumer Affairs**. New York: Harper & Row

Cartwright, D. & Lippitt, R. (1957). " Group Dynamics and the Individual". dalam **International Journal of Group Theory**. Vol. 7.

Collins, D. "New Paradigms For Change? Theories Of Organization And The Organization Of Theories" dalam **Journal Of Organizational Change Management**. Vol 9, No.4, 1996.

Condon, J.C. (1975). **Interpersonal Communication**. New York: Macmillan

Emery, Ault & Agul (1965). **Introduction To Mass Communication (3rd Ed)**. Iowa: Wm, C. Brown Co.

Engel, J.F., Blackwell, R.D. & Kollat. D.D. (1978). **Consumer Behavior (3rd Ed.)** Bryden Press: Hinsdale.

Gibson, J.W. & Hodgetts, R.M. (1986). **Organizational Communication: A Managerial Perspectives**. Orlando: Academic Press, Inc.

Goldhader, G.M. (1992). **Komunikasi Dalam Organisasi (Terjemahan)**.

Gordon, C.H. (1984). **Rolling Terrace: An Effective School Under Adverse Conditions**. USA: University of Maryland.

Greenberg, J & Baron, R. (1996). **Behavior In Organizations (6th Ed.)** London: Prentice-Hall International, Inc:

Hassan Mohd Ali (1994). **100 Akhlak Mulia**. Kuala Lumpur: Sabha DTP Service Sdn Bhd.

Hoy, W.K. Miskel, C.G (1996). **Educational Administration: Theory, Research and Practice. (5th Ed.)** New York: Mc Graw Hill, Inc.

Jaafar Muhammad (1997). **Kelakuan Organisasi, (Edisi Ketiga)**, Kuala Lumpur: Leeds Publications.

Kaye, M. (1994). **Communication Management**. Sydney: Prentice Hall.

Kerlinger, F.N. (1973). **Foundation of Behavioral Research (2nd Ed)**. New York: McMillan.

Khandhwala, P.N (1977). **The Design of Organization**. New York: Harcourt Brace Jovanovich Inc.

Lipnack, J. & Stamps, J. (1994). **The Age Of The Network**. New York: John Wiley & Sons, Inc.

Louis, K.S. (1989). **Nortwood High School: A Good Place To Work?**. Madison: NCESS

Lunenberg, F.C. & Ornstein, A.C (1996). **Educational Administration: Concepts And Practices**. London: Wadsworth Publishing Co.

Luthans, F. (1985). **Organizational Behavior. (4th Ed.)** New York: McGraw Hill, Inc.

Mahmood Nazar Mohamed & Sabitha Marican (1996). **Hubungan Manusia Dalam Organisasi**. Kuala Lumpur: Utusan Publications.

New Comb, T.M. (1953), An Approach To The Study of Communication Acts, **Psychological Review** 60.

Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam (1997). Kuala Lumpur: MDC Penerbit Pencetak Sdn. Bhd.

Razali Md Zain (1996). **Kepimpinan Dalam Pengurusan**. Kuala Lumpur: Utusan Publications.

Riley, J. dan Riley, M. (1959). Mass Communication and The Social System dalam Merton, R.K. (Penyunting), **Sociology Today**, New York Basic

Robbins, S.P. (1996), **Organizational Behavior: Concepts, Controversies And And Applications**. Prentice-Halls: Englewood Cliffs, New Jersey

Schramm, W. (Penyunting) (1954), **The Process and Effects of Communication**, University of Illinois Press, Urbana.

Shannon, C. & Weaver, W. (1949), **The Mathematical Theory of Communication**, University of Illinois Press, Urbana.

Shertzer, B. Stone, S.C. (1981). **Fundamentals of Counseling**. Boston: Houghton Mifflin Co.

Sigband, N.D. & Bell, A.H (1989). **Communication For Managers (6th Ed.)**. Ohio: South-Western Publishing Co.

Westley, B.H & Mac Lean, M. (1957), A Conceptual Model For Communication Research, **Journalism Quarterly** 34.

Zaltman, G., Duncan, R. & Holbek, J. (1973). **Innovations And Organizations**. New York: Wiley